

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2979/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.024/2024/5. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.380/2022/16. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.404/2023/4. számú ítélete és a Kúria Pfv.IV.20.024/2024/5. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint az általa támadott döntések sértik az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében biztosított személyes adatok védelméhez fűződő jogait, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [2] 2. Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az ügy előzménye, hogy az indítványozó és korábbi házastársa között házasság felbontása és járulékai iránt volt folyamatban peres eljárás, melyben a bíróság igazságügyi pszichológus szakértőt rendelt ki a peres felek és gyermekeinek személyes vizsgálatára. Ezt követően az eljáró igazságügyi szakértő ellen az indítványozó pert indított. Álláspontja szerint a pszichológus végzettségű igazságügyi szakértő nem rendelkezik felnőtt korosztály pszichológiai vizsgálatára irányuló kompetenciával, így nem vizsgálhatta volna meg az indítványozót, illetőleg személyes adatait sem kezelhette volna. További kereseteivel az indítványozó a GDPR. 15. cikke és az Infotv. 14. § b) pontja szerinti hozzáféréshez való jogát kívánta gyakorolni. Annak megállapítását kérte, hogy a személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogait a szakértő megsértette.

- [4] Az elsőfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 4.P.20.380/2020/16. számú ítéletével a keresetet elutasította, melyet a másodfokú bíróság – részben eltérő indokolás mellett – helybenhagyott.
- [5] A bíróságok szerint a kereset elutasításának azért volt helye, mert a személyiségi jogi perben benyújtott 1. és 3. számú kereseti kérelmek ténylegesen arra irányultak, hogy a bíróság a személyiségi jogi perben (előzmény) perben kirendelt szakértő kompetenciájáról foglaljon állást, azaz a bírósági szakértő kirendelésének jogszerűségét vizsgálja felül. A személyiségi jogi per azonban nem szolgálhat a másik per felülvizsgálati fórumaként. A 2 és 4. számú kereseti kérelmek tekintetében pedig a bíróság megállapította, hogy a GDPR. 15. cikke (4) bekezdése és az Infotv. 17. § (3) bekezdése lehetővé teszi a hozzáférési jog gyakorlásának korlátozását, amikor az, – mint jelen esetben is – az igazságszolgáltatás tisztaságát veszélyeztetné, mivel a szakértői bizonyítás eredményének befolyásolására lenne alkalmas.
- [6] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a jogerős ítélet hatályában fenntartotta, azzal az elvi tartalommal, hogy a hozzáféréshez való jog csupán azt teszi lehetővé, hogy az érintett megbizonyosodjon a személyes adatai kezelésének helytállóságáról és az adatkezelés jogszerűségéről. A személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog, azt az arányosság elvével összhangban, a társadalomban betöltött szerepének függvényében kell figyelembe venni, egyensúlyban más alapvető jogokkal.
- [7] Ezt követően az indítványozó az Alkotmánybírósághoz fordult, kérelmében az az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését jelölte meg az alapjogsérelem alapjaként.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [10] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. A támadott kúriai döntést 2024. május 28-án kézbesítették szabályszerűen az indítványozó jogi képviselője számára, az alkotmányjogi panaszt 2024. július 24-én – határidőben – nyújtotta be a bírósághoz.

- [11] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [12] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az információs önrendelkezési jog sérelmét ugyanakkor az Európai Adatvédelmi Rendeletből (GDPR) vezette le, az indítvány nem állított okozati összefüggést a bírói döntés és az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése között. Ehhez hasonlóan a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is arra tekintettel kérte, hogy a szakértő kirendelése, illetve a szakértő adatkezelése tárgyában hozott bírói döntések nem felelnek meg a jogszabályoknak.
- [13] Az indítvány tehát egyik felhívott alapjog vonatkozásában sem tartalmaz alkotmányossági érvelést, nem indokolja meg, hogy a támadott döntés mennyiben sérti az indítványozó alapjogait. Erre tekintettel megállapítható, hogy az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontjában rögzített befogadási feltételt nem teljesíti, így az Alkotmánybíróság – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontjára figyelemmel – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2024. december 17.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tündes. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró